

Nyilatkozat

2/2019 sz. nyilatkozat a személyes adatok politikai kampányok során történő felhasználásáról

Elfogadás időpontja: 2019. március 13.

Az Európai Adatvédelmi Testület a következő nyilatkozatot fogadta el:

A szavazók bevonása a demokratikus folyamat szerves részét képezi. Lehetővé teszi a politikai programok előkészítését, lehetővé teszi a polgárok számára a politika befolyásolását és a polgárok elvárásaival összhangban álló kampányok kialakítását.

A politikai pártok, politikai koalíciók és jelöltek egyre inkább a személyes adatokra és a kifinomult profilalkotási technikákra támaszkodnak a szavazók és a véleményformálók nyomom követése és a cél elérése érdekében. A gyakorlatban a magánszemélyek rendkívül személyre szabott üzeneteket és tájékoztatást kapnak, különösen a közösségi médiaplatformokon, személyes érdekek, életmódbeli szokások és értékek alapján.

Az előrejelző eszközöket arra használják, hogy nagymértékben osztályozzák vagy népszerűsítik az emberek személyiségjegyeit, jellemzőit, hangulatát és egyéb fellendítő pontjait, lehetővé téve a mély személyiségű tulajdonságokra – többek között politikai nézetekre és más különleges adatkategóriákra – vonatkozó feltételezéseket. Az ilyen adatfeldolgozási technikák politikai célokra való kiterjesztése komoly kockázatot jelent, nem csupán a magánélethez és az adatvédelemhez való joghoz, hanem a demokratikus folyamat integritásába vetett bizalomhoz is. A Cambridge Analytica által feltárt tények azt mutatják, hogy a személyes adatok védelméhez való jog esetleges megsértése hatással lehet más alapvető jogokra, például a véleménynyilvánítás szabadságára és a véleményalkotás szabadságára, valamint a manipuláció nélküli szabad gondolkodás lehetőségére.

Az Európai Adatvédelmi Testület megjegyzi, hogy a politikai pártok és jelöltek mellett számos más szereplő is részt vehet a személyes adatok politikai célokból történő feldolgozásában: közösségimédia-platformok, érdekcsoportok, adatközvetítők, analitika vállalatok, ad hálózatok. Ezek a szereplők fontos szerepet játszhatnak a választási folyamatban, betartásukat független adatvédelmi hatóságok felügyelik.

Tekintettel az európai parlamenti választásokra és a 2019-re tervezett egyéb európai parlamenti választásokra, az Európai Adatvédelmi Testület több kulcsfontosságú pontot kíván hangsúlyozni abban az esetben, ha a politikai pártok a választási tevékenységek során személyes adatokat dolgoznak fel:

1. A politikai véleményeket feltáró személyes adatok az általános adatvédelmi rendelet szerinti különleges adatkategóriát alkotnak. Általános elvként az ilyen adatok feldolgozása tilos, és számos olyan, szűkösen értelmezett feltétel hatálya alá tartozik, mint az egyén kifejezett, pontos, teljes körű és önkéntes hozzájárulása.¹
2. Az egyéni szavazók által nyilvánosságra hozott vagy más módon megosztott személyes adatok, még akkor is, ha nem politikai véleményre vonatkozó adatok, még mindig az uniós adatvédelmi jog hatálya alá tartoznak és védik őket. A közösségi médián keresztül gyűjtött személyes adatok felhasználása például nem végezhető el az átláthatóságra, a célhoz és a jogszerűségekre vonatkozó kötelezettségek betartása nélkül.
3. Még abban az esetben is, ha a feldolgozás jogszerű, a szervezeteknek be kell tartaniuk az általános adatvédelmi rendelet szerinti egyéb kötelezettségeiket, többek között annak átláthatónak kell lenniük, és elegendő információt kell nyújtaniuk az elemzett és a feldolgozás alatt álló személyek számára, függetlenül attól, hogy közvetlenül vagy közvetve származnak-e az adat. A politikai pártoknak és a jelölteknek készen kell állniuk annak bemutatására, hogy miként felelnek meg az adatvédelmi elveknek, különösen a jogszerűség, a méltányosság és az átláthatóság elvének.
4. Kizárólag az automatizált döntéshozatal – ideértve a profilalkotást is –, amennyiben a határozat jogilag vagy hasonlóképpen jelentős mértékben érinti a határozat tárgyát képező személyt. A célzott kampányüzenetekhez kapcsolódó profilalkotás bizonyos körülmények között „hasonlóan jelentős hatást” okozhat, és elvileg csak az érintett érvényes kifejezett hozzájárulásával lehet jogszerű.²

---

¹Lásd az általános adatvédelmi rendelet 9. cikk. Ennek egyik példája az érintett által egyértelműen nyilvánosságra hozott adatok, amelyeket – mint a különleges adatkategóriák egyéb eltéréseit – szűken kell értelmezni, mivel ez nem használható jogszerű származtatott adatokhoz.

Az Európai Adatvédelmi Testület korábban tisztázta, hogy az automatizált döntéshozatal által létrehozott joghatás magában foglalhatja² azt is, hogy a választás során egy személy szavaz.

5. Célzott tájékoztatás esetén megfelelő tájékoztatást kell nyújtani a választók számára arról, hogy miért kapnak egy adott üzenetet, ki a felelős, és hogyan gyakorolhatják az adatalanyként őket megillető jogokat. Ezen túlmenően az Igazgatótanács megjegyzi, hogy egyes tagállamok joga szerint a politikai hirdetések esetében átláthatóságra van szükség a kifizetések tekintetében.

Az Európai Adatvédelmi Testület a politikai pártokat és más érdekelt feleket a több adatvédelmi hatóság által a választások során történő adatfelhasználás tekintetében kiadott gyakorlati útmutatásra és ajánlásokra hívja fel.³Üdvözli továbbá az Európai Bizottság által 2018. szeptember előterjesztett intézkedéscsomagot,⁴ valamint a szabad és tisztességes európai választások biztosításáról szóló tanácsi és tagállami következtetéseket.⁵

Az Európai Adatvédelmi Testület tagjai együttműködnek más érintett illetékes hatóságokkal is annak érdekében,⁶ hogy biztosítsák a következetes értelmezést és az alkalmazandó jogszabályok – köztük az általános adatvédelmi rendelet – betartását, az európai parlamenti választások és egyéb, 2019-ra tervezett európai parlamenti választások biztonsága és integritása iránti bizalom megőrzése érdekében.

Az adatvédelmi szabályoknak való megfelelés – többek között a választási tevékenységekkel és a politikai kampányokkal összefüggésben – elengedhetetlen a demokrácia védelméhez. Ez egyben a polgárok bizalmának és a választások integritásának megőrzésére is szolgál. A közelgő választási határidők előtt az adatvédelmi hatóságok kötelezettséget vállaltak arra, hogy a választások és a politikai kampányok keretében figyelemmel kísérik és szükség esetén végrehajtják az adatvédelmi elvek alkalmazását, mint például az átláthatóság, a célhoz kötöttség, az arányosság és a biztonság, valamint az érintettek jogainak gyakorlása. Az adatvédelmi hatóságok teljes mértékben ki fogják használni az általános adatvédelmi rendelet által biztosított hatásköreiket, és az Európai Adatvédelmi Testület keretében biztosítják az együttműködést és a következetességet.

---

³Lásd az I. mellékletet.

⁴És különösen az uniós adatvédelmi jog alkalmazásáról szóló iránymutatás és a választási együttműködési hálózatokról, az online átláthatóságról, a kiberbiztonsági események elleni védelemről és a félretájékoztatási kampányok elleni küzdelemről szóló ajánlás:https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/soteu2018-cybersecurity-elections-recommendation-5949_en.pdf.

⁵<https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-6573-2019-REV-1/en/pdf>.

⁶Például az európai választási hálózatok keretében a Bizottság „választási csomagjában” leírtak szerint (lásd különösen a fenti 4. lábjegyzetben említett, a választási együttműködési hálózatokról szóló ajánlást és a 1141/2014, Euratom rendeletnek az európai parlamenti választások keretében a személyes adatok védelmére vonatkozó szabályok megsértésével kapcsolatos ellenőrzési eljárás tekintetében történő módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló bizottsági javaslatot).

Az Európai Adatvédelmi Testület részéről

Az elnök

(Andrea Jelinek)